

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky E. Š., bývajúcej v L., časť H., zastúpenej JUDr. D. D., advokátom v P., proti odporcovi F. Š., bývajúcemu L., časť H., zastúpenému JUDr. D. K., advokátkou v P., **o zrušenie vecného bremena**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 5 C 71/2007, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 22. januára 2008 sp. zn. 17 Co 290/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 31. júla 2007 č. k. 5 C 71/2007–56 zrušil právo zodpovedajúce vecnému bremenu, právo doživotného užívania a voľného pohybu po nehnuteľnosti a to rodinnému domu súpisné číslo X., postavenom na parcele č. KN X. kat. územie H., parcela č. KN X. zastavaná plocha a nádvoria o výmere X. m² a parcela č. KN X. zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², zapísaných na LV č. X. kat. územie H. vo vlastníctve navrhovateľky, zriadené v prospech odporcu kúpnu zmluvou z 20. mája 1996, zapísané Správou katastra P. pod V.. Navrhovateľke uložil povinnosť mesačne vyplácať odporcovi 2 000 Sk ako náhradu za výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vždy vopred k jeho rukám najneskôr do 15-teho dňa v mesiaci od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Mal preukázané, že kúpna zmluva, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k rodinnému domu súp. č. X. a parcelám č. KN X. a KN X. kat. územie H., uzavretá medzi navrhovateľkou ako kupujúcou a odporcom a matkou navrhovateľky ako predávajúcimi, je platná a platne bolo zriadené aj právo

doživotného užívania nehnuteľností vo forme vecného bremena v prospech matky navrhovateľky a odporcu. Účastníci konania žili v predmetnom rodinnom dome bez vážnejších konfliktov do roku 2000, potom sa spolužitie natoľko zhoršilo, že odporca sa v roku 2003 odsťahoval. Pri hodnotení miery narušenia vzťahov medzi účastníkmi vychádzal súd prvého stupňa nielen zo zhodného tvrdenia účastníkov konania, ale aj priestupkových spisov Obvodného úradu P.. Dospel k záveru, že bez ohľadu na mieru zavinenia navrhovateľky či odporcu a spôsob vyvolania konfliktov a ich druhov, je ďalšie užívanie nehnuteľností odporcom nemožné. Stotožnil sa s jeho tvrdením, že mu nie je umožnené vykonávať právo zodpovedajúce vecnému bremenu, pretože si bol nútený nájsť alternatívne ubytovanie. Z tohto dôvodu zrušil vecné bremeno a uložil navrhovateľke povinnosť uhrádzať odporcovi titulom jeho zrušenia 2 000,- Sk mesačne (§ 151p ods. 3 druhá veta Občianskeho zákonníka). Mal teda dostatočne preukázané, že od momentu zriadenia vecného bremena do podania návrhu na jeho zrušenie došlo k zmene pomerov medzi osobou oprávnenou a povinnou z vecného bremena a že je daný dôvod na jeho zrušenie, ale za náhradu v rovnakej výške ako bol odporca povinný platiť navrhovateľke za výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Prihliadol aj na skutočnosť, že odporca má kde bývať a nie je odkázaný na bývanie v rodinnom dome. Pri hodnotení dôkazov neprihliadol na konanie, v ktorom sa odporca domáhal proti navrhovateľke vrátenia daru, ani zmluvu o úvere z 18. 9. 1997, pretože tieto právne úkony sa týkali iných nehnuteľností a s predmetom konania v danej veci nesúviseli. Tiež na tvrdenia odporcu týkajúce sa investícií do rodinného domu po zriadení vecného bremena z dôvodu, že tak oprávnená i povinná osoba z vecného bremena sa musia podieľať na nákladoch spojených s užívaním veci. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Na odvolanie oboch účastníkov konania Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 22. januára 2007 sp. zn. 17 Co 290/2007 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Vo veci samej sa v celom rozsahu stotožnil so súdom prvého stupňa, ktorý správne vyhodnotil vykonané dôkazy a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správne právne závery. Uviedol, že tvrdenia odporcu o vyvolávaní konfliktov navrhovateľkou a jej matkou nespochybňujú závery súdu prvého stupňa o existencii dôvodu na zrušenie vecného bremena, spočívajúceho v zmene pomerov a majúceho za následok nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného. Je z nich zrejmé, že ďalšie trvanie vecného bremena je neúnosné aj pre samotného oprávneného t. j. odporcu, ktorý za takéhoto stavu nemá zabezpečené dôstojné bývanie. Priznanú náhradu za zrušené vecné

bremeno považoval za primeranú. Nakoľko išlo len o právo z vecného bremena spočívajúce v bývaní, táto čiastka nemôže pokrývať sumu, ktorú by oprávnený z vecného bremena potreboval na zakúpenie bytu do vlastníctva. Za opodstatnené nepovažoval námietky navrhovateľky proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o trovách konania, pretože správne posúdil jej úspech za čiastočný. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie odporca. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový stav veci, ako ho v konaní pred súdmi nižších stupňov uvádzal. Trval na tom, že nie je daný zákonný dôvod na zrušenie vecného bremena a že nebol preukázaný hrubý nepomer medzi vecným bremenom a jeho výhodou ako oprávneného z vecného bremena. Podľa jeho názoru súd nesprávne vec právne posúdil (§ 243b ods. 1 O. s. p.), keď vecné bremeno zrušil za odplatu bez skúmania, či uvedená suma je adekvátne v danom regióne na zabezpečenie si primeraného bývania. Mal navrhovateľke uložiť najst' mu primerané bývanie, prípadne vyhradiť samostatnú izbu v dome. Žiadal preto zrušiť rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľka vo vyjadrení navrhla dovolanie ako právne nedôvodné zamietnuť a zaviazat' odporcu na náhradu trov dovolacieho konania. Poukázala na skutočnosť, že odporca so zrušením vecného bremena ako aj peňažnou náhradou (2 000 Sk) súhlasil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorý možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom.

Dovolanie je prípustné, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto

veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V danej veci dovolaním napadnutý rozsudok nespadá pod žiadny dôvod prípustnosti dovolania v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, lebo nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a dovolací súd doposiaľ vo veci nerozhodoval, takže zatiaľ ani nevyslovil v tejto veci právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom procesnými vadami taxatívne vymenovanými v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), neobmedzil sa dovolací súd na skúmanie prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj jeho prípustnosťou v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania v tomto ustanovení uvedenej dovolateľ nenamietal a nezistil ju ani dovolací súd.

Z obsahu dovolania vyplýva námietka odporcu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), ktorý dovolací dôvod ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii právnej normy na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladala by prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd rozhodol správne prichádzalo do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o takýto prípad v danej veci nešlo).

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z § 238 O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na okresnom či krajskom súde bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať napadnutým rozsudkom z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Navrhovateľ mal v dovolacom konaní úspech, preto mu patrí právo na náhradu trov konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Navrhovateľovi síce v dovolacom konaní vznikli trovy právneho zastúpenia, ale tieto mu neboli priznané. Dovolací súd z hľadiska náhrady trov dovolacieho konania na jeho podanie z 27. 5. 2008 neprihliadol, keďže navrhovateľ trovy právneho zastúpenia nevyčíslil a iné trovy zo spisu nevyplývajú.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: